

A negociat Regele Mihai cu Nicolae Ceaușescu?

În anii '90 eram monarhist convins. Și acum, undeva într-un colț al minții mele mai cred că o monarhie constituțională e mai bună decât o republică semi-prezidențială cum e România acum. Entuziasmul pentru regalitatea românească mi-a cam scăzut când M.S. Regele Mihai s-a împăcat și s-a pupat cu Ion Iliescu și Adrian Năstase, care mai înainte îl hăituiseră ca pe ultimul infractor pe autostrada București-Pitești. Mi-am spus că, deh, avea familie mare și greu de întreținut, un ginere cu pedigree de pesedist care-l sfătuia prost, că era foarte în vârstă și ar fi vrut să se întoarcă din exil cu o stare materială bună.

De curând, am cerut la CNSAS dosarul lui Ion Șoneriu. Acesta, fost om de casă al memorialistului meu favorit, Constantin Argetoianu, reușise să fugă în Occident și să strângă o oarecare avere. Fostul secretar general al Ministerului de Interne din „Guvernarea Iorga-Argetoianu” se stabilise la Paris. Era managerul unei firme prospere, fusese uns ambasador al „Ordinului Cavalerilor de Malta” pe lângă UNESCO și era foarte apropiat de M.S. Regele Mihai, pe care îl informa despre mersul politicii românești și europene.

Surprinzător, în „Dosarul DIE” al transfugului Șoneriu am găsit o informație senzațională. Anume, că M.S. Regele îl mandatase pe om să negocieze în numele

lui cu regimul lui Nicolae Ceaușescu contravaloarea palatului de la Săvârșin (care acum s-a întors la Casa Regală), a unor tablouri foarte valoroase și a altor bunuri personale pe care nu apucase să le ia din țară după abdicarea forțată de la 30 decembrie 1947.

Sursa „Liviu” era un avocat român, fost membru PSD, care se știa cu Șoneriu din perioada interbelică. A fost direcționat de Securitate să se infiltreze, cu ocazia unor vizite la Paris, în anturajul acestuia. În mai 1967, Șoneriu îi spune lui „Liviu” că este mandatat de M.S. Regele Mihai să încerce să negocieze returnarea bunurilor mobile de valoare ale acestuia rămase în țară. Chiar îl întreabă pe avocat dacă ar fi cazul să ia legătura cu ambasadorul RSR la Paris, dr. Victor Dimitriu (găsiți informația la paginile numerotate 88-89 în documentele pe care le public sub cele două poze, se cheamă SIE).

Ceva mai târziu, probabil în august 1969, o „sursă” anonimă (posibil să fie tot „Liviu”) îl vizitează pe Șoneriu. Acesta îi repetă doleanțele M.S. Regelui, la care se mai adăugase și contravaloarea palatului de la Săvârșin. O roagă pe sursa Securității „să tatoneze prin unele personalități din țară posibilitatea restituirii acelor bunuri neridicate sau nelichidate de fostul rege Mihai”. Întrebat de turnător de ce nu încearcă Regele singur să facă demersuri, Șoneriu i-a zis că „Mihai nu va face asta niciodată și nu îndrăznește să facă nici cel mai mic pas ce ar putea fi considerat pozitiv regimului de la București de teama extremiștilor fugari (...)”. În plus a mai adăugat și că Regele o duce prost cu banii și că fabricuța de produse de precizie pentru avioane pe care o are în Elveția nu îi aduce un venit suficient (citiți tărașenia la paginile numerotate 99-100 din documente).

Habar nu am cum au mai evoluat lucrurile. Există o posibilitate, consider eu redusă, ca Ion Șoneriu să fi avut pur și simplu o inițiativă personală și Regele să nu fi știut despre „negocierile” lui. Chiar dacă toată tărașenia

s-a făcut cu acordul monarhului, trebuie să privim contextul istoric. Ceaușescu din perioada 1967-1969 era luat în brațe de democrațiile occidentale și „băiat bun și frecventabil”. Președintele SUA Richard Nixon și cel francez Charles de Gaulle fuseseră în vizită la București, avusese loc episodul cu Cehoslovacia din 1968, RSR nu rupsesse relațiile diplomatice cu Israelul, precum restul țărilor din blocul comunist. Probabil că ideea unei restaurări a monarhiei cu sprijinul puterilor democratice părea mai îndepărtată ca oricând. În plus, „făbrica” mergea prost și fetele erau multe.

Surse documentare:

Am găsit aceste informații în dosarul SIE 0005810, aflat în Arhivele CNSAS.

C.N.S.A.S.
DIRECȚIA ARHIVĂ CENTRALĂ
10:07 13.02.2020

DOSAR

Nr.

5810

" 141 "

Casa de intalniri nr. 1,
Agent ; "Popescu"
Primit; Lt. Maj. Martinescu Marin
28 martie 1957

N O T A

In ceea ce privește legătura cu DONERIU care pe cale directă nu a putut fi făcută, cred că aş putea sor unei cunoștințe din Paris, dacă-i voi afla adresa.-

De pildă am o cunoștință bună, d-ra MONICA LOVINESCU, care știu că plecase înainte de arestarea mea la Paris. Aceasta s-a intimplat cred prin 1947.-

Eu am cunoscut-o in casă la tatăl său EUGEN LOVINESCU pe care il frecventam in timpul războiului. După 23 august 1944, MONICA LOVINESCU a devenit colaboratoare la revista condusă de mine "Democrația".-

Ea era licențiată in litere și avea talent literar. Locuia in București in blocul corpului didactice din fața Facultății de Drept. Astăzi trebuie să aibă intre 32-35 ani. Inainte de a pleca la Paris, a venit și și-a luat rămas bun de la mine, spunându-mi că pleacă pentru continuarea studiilor in Franța. De atunci nu mai știu nimic despre ea.-

Sint convins însă că mi-ar răspunde dacă i-aș scrie, totul e să aflui adresa ei.-

In timp ce eram inchis am auzit că MONICA LOVINESCU devenise speakeriță la Radio Paris, dar nu știu anume ce rol avea.-

Nu știu dacă s-a căsătorit intre timp, dar cind a plecat la Paris, era necăsătorită. In casă la EUGEN LOVINESCU cind il vizitam, in timpul războiului, mi-am dat seama că LOVINESCU nu era insurat, fie că-i murise nevasta sau era divorțat.-

Singurul copil care il avea era MONICA LOVINESCU. Știu însă din auzite că MARIA LOVINESCU

C.N.S.A.S.
DIRECȚIA ARHIVĂ CENTRALĂ
10:07 13.02.2020

67C 2.- 30

este nepotul lui EUGEN LOVINESCU deci este rudă
cu MONICA LOVINESCU .-

SARCINI :

Agentul a primit sarcini să obțină adresa lui
MONICA LOVINESCU și eventual să-i scrie pentru un
inceput o scrisoare. De asemeni urmează ca la viitoarea
întâlnire să aducă o notă detaliată despre susnumita.-

STRICT SECRET

Ex.Nr. L

64

Tr. of. nr. 1000

M = O = T = A

Sursa a vizitat la Paris pe ION SONEIU, la biroul Societății "SOFAM" din 136, Boulevard Haussmann, Paris 16, cu care a avut mai multe convorbiri în cursul lunii iunie și între 1-15 iulie 1970.

Acesta a arătat sursei scrisoarea de mulțumire adresată de Ambasadorul VALENTIN LIPATI al R.S.R. pe lângă UNESCO pentru materialele și utilajele pe care Ordinul Suveran al Cavalerilor de Malta le-a donat în ajutorul României pentru acoperirea pagubelor cauzate de inundațiile din primăvară și că guvernul român ar avea în acest scop nevoie și de alte materiale înșirate într-o notă anexată la scrisoarea de mulțumire.

SONEIU a afirmat că înăuși fostul rege Mihai a subscris o sumă importantă în cadrul ajutorului sinistraților din țară prin intermediul lui SONEIU, dar acesta a precizat că fostul rege Mihai a ținut să rămână anonim și să nu i se dezvăluie nimănui suma cu care a contribuit.

Pe de altă parte, SONEIU a reamintit sursei rugămintea ce i-o făcuse sursei de 2 ori pînă acum în numele fostului rege Mihai și anume aceia de a se obține de la guvernul român să se restituie fostului rege Mihai castelul de la Săvirșin cu terenurile înconjurătoare așa cum i-a fost dăruit lui, personal, de către un conte ungar și unde Mihai se retrăgea deseori.

Că acesta a sărăcit, încit veniturile fabricuței (de lângă Geneva) de aparate de precizie pentru aviație îi aduc un câștig prea puțin, că primește însă 2000 dolari